

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

cc: Staatssecretaris Herstel Groningen

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

16 januari 2025

Kenmerk

PDGGO-DTDO / 96592837

nota

Consultatie regeling sluiting Groningenveld

Parafenroute

[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

1. Regeling
2. Toelichting
3. Kamerbrief start consultatie regeling
4. Brief aan GS Groningen over toekomst pSDRA

Aanleiding

Het Groningenveld is op 19 april jl. wettelijk gesloten. Met de inwerkingtreding van de wet zijn de Mijnbouwwet en Gaswet gewijzigd. Als gevolg daarvan moeten ook de Mijnbouwregeling en de Uitvoeringsregeling Gaswet worden aangepast. Met deze nota wordt u geïnformeerd over de voorgestelde wijzigingen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met:

- de bijgevoegde conceptversies van de regeling (bijlage 1) en toelichting (bijlage 2) en akkoord te gaan met het starten van de internetconsultatie.
- de brief om de Tweede Kamer te informeren over de start van de consultatie (bijlage 3);
- de brief waarin Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen worden geïnformeerd over de toekomst van de publieke Seismische Dreigings- en Risicoanalyse (pSDRA, bijlage 4).

Kernpunten

- Het Groningenveld is op 19 april jl. wettelijk gesloten. Op 1 mei jl. is de wet waarmee de Gaswet en Mijnbouwwet zijn gewijzigd grotendeels in werking getreden. Naar aanleiding van die wetswijziging is het noodzakelijk om onderliggende regelgeving aan te passen.
- Er moeten veel regels worden geschrapt die betrekking hadden op de besluitvorming over de gaswinning uit het Groningenveld. Deze zijn niet meer nodig.
- NAM blijft verplicht om ook na beëindiging van de gaswinning alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van haar gevegd kunnen worden om nadelige gevolgen van de gaswinning uit het Groningenveld zoveel mogelijk te voorkomen én beperken.

- De volgende onderwerpen worden in de regeling behandeld:
 - Nazorgplan en monitoringsplicht NAM
 - Ontmanteling productielocaties
 - Toekomst pSDRA
- Naast deze wijzigingen worden ook regels gewijzigd die zien op de jaarlijkse raming en advisering over leveringszekerheid door Gasunie Transport Services (GTS), zie toelichting.
- Er is geen verplichting tot voorhang, desondanks adviseren wij u de Kamer te informeren. Met de regionale overheden en maatschappelijke organisaties in Groningen zijn al gesprekken gevoerd. Het is te verwachten dat zij zullen reageren op de consultatie. Wij zullen de concepten ook in de regio toelichten.
- De regionale bestuurders hebben u gevraagd om, als zij u daartoe verzoeken, opdracht te geven een zgn. publieke Seismische Dreigings- en Risicoanalyse (pSDRA) uit te laten voeren. U geeft aan dat u na een dergelijk verzoek advies vraagt aan het SodM en vervolgens besluit deze analyse wel of niet uit te voeren.

Toelichting

Nazorgplan en monitoringsplicht

- Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is een amendement (oordeel Kamer) van de leden Beckerman en Bushoff aangenomen over een zogeheten nazorgplan.
 - Hier staat in dat de vergunninghouder voor het Groningenveld een plan moet opstellen voor de monitoring, het systematisch beheer van data en kennis, en de ontwikkeling van kennis van zowel technische aspecten als de gevolgen voor mens, natuur en milieu. Dit nazorgplan moet worden toegezonden aan de inspecteur-generaal der Mijnen en de minister, en worden goedgekeurd door de minister. Dit nazorgplan wordt hieronder nader toegelicht.
- De term 'nazorgplan' bestond voorheen niet in de Mijnbouwwet. Wel is het door de inspecteur-generaal der Mijnen in aanloop naar de wetsbehandeling voorgesteld als manier om de zorgplicht die NAM heeft na de periode van gaswinning vorm te geven.
- Met deze concept-regeling wordt dus voor het eerst invulling gegeven aan waar een dergelijk 'nazorgplan' aan moet voldoen. Om die reden is dit concept opgesteld in nauwe samenwerking met het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM).
- Daarbij heeft de rapportage 'Staat van de veiligheid Groningen' (2023) van SodM een belangrijke leidraad gevormd.¹ SodM identificeert in deze rapportage een aantal elementen voor 'een systematisch uitgewerkt nazorgplan', welke voor het overgrote deel zijn overgenomen in de regeling (in de toelichting op blz. 3 van deze nota worden de belangrijkste elementen van het nazorgplan nader toegelicht).

¹ Staatstoezicht op de mijnen, 'Staat van de veiligheid van Groningen in verband met de voormalige gaswinning (2023)', p. 55.

- Er is ook regelmatig overleg gevoerd met SodM, waarbij veel inbreng van SodM is opgenomen in de regeling. SodM heeft echter op een aantal punten aangegeven te vinden dat de verwerking door KGG niet ver genoeg gaat. Deze punten zijn onderdeel van het traject van de herziening van de Mijnbouwwet. Voor een groot deel zijn dit punten die niet passen in de reikwijdte van het amendement waarmee het nazorgplan in het kader van het Groningenveld door de Kamer in de wet is geïntroduceerd, of punten waar SodM (nog) geen concrete suggesties voor heeft geformuleerd. SodM heeft ook suggesties genoemd die vanwege het op afstand plaatsen van NAM bij de schade- en versterkingsoperatie lastig te operationaliseren zijn. SodM zal een Uitvoerings- en Handhavingstoets (UHT) uitvoeren, waarbij zij nogmaals hun inbreng kunnen geven.
- Overigens betekent de voorgestelde invulling van het nazorgplan niet dat de uiteindelijke nazorg uit de herziening van de Mijnbouwwet niet ook voor het Groningenveld kan gaan gelden.
- Naast regels ten aanzien van het nazorgplan worden ook de regels aangepast die zien op de monitorings-, analyse- en rapportageplicht van NAM t.a.v. seismiteit, bodemdaling en reservoirdruk. NAM zal nog jarenlang rapporteren over de ontwikkelingen op deze vlakken.

Ontmanteling productielocaties

- NAM is verplicht om alle productielocaties te ontmantelen en zorgvuldig op te ruimen. Het land moet in oorspronkelijke staat worden opgeleverd. Dit is door de schaal van het Groningenveld en het aantal productielocaties een enorme klus met grote ruimtelijke gevolgen. Het Gasberaad en de Groninger Bodem Beweging hebben hun zorgen geuit over deze operatie.
- De verplichtingen die NAM heeft, staan al in de Mijnbouwwet en onderliggende regelgeving. Er is geen aanleiding om deze regels te herzien. Om deze reden bevat voorgestelde regeling geen nieuwe regels over ontmanteling. Wel wordt NAM verplicht om in het nazorgplan te beschrijven op welke wijze zij de ontmanteling uitvoeren.

Toekomst pSDRA en brief aan provincie

- De publieke Seismische Dreigings- en Risicoanalyse (pSDRA) brengt aardbevingsrisico's in kaart en wordt gebruikt om te bepalen welke gebouwen versterkt moeten worden. Voorheen vond ieder jaar verplicht een pSDRA plaats t.b.v. de besluitvorming over de gaswinning uit het Groningenveld. De pSDRA wordt in uw opdracht uitgevoerd en de modelketen wordt beheerd door TNO.
- De jaarlijkse verplichting om een pSDRA te doen vervalst. De pSDRA blijft wel bestaan zodat u op verzoek een analyse kan uitvragen.
- De decentrale overheden hebben in het voorjaar van 2024 een brief gestuurd naar de voormalige Staatssecretaris Mijnbouw waarin men om een garantie vraagt dat in de toekomst een pSDRA wordt opgesteld als de decentrale overheden of de toezichthouder daartoe het verzoek doen.
- Met de brief in de bijlage geeft u hier respons op. U benoemt dat de decentrale overheden een verzoek kunnen doen tot het uitvoeren van een pSDRA, waarna u de IGM om advies zal vragen om te bepalen of een aanvullende pSDRA meerwaarde heeft. Afhankelijk van het advies van SodM zal u vervolgens besluiten tot het al dan niet uitvoeren van de

pSDRA. Ook noemt u dat de IGM ongevraagd kan adviseren om een pSDRA uit te voeren.

Proces tot inwerkingtreding

- Indien u akkoord bent met bijgevoegde conceptversies van de regeling en nota van toelichting kan per 22 april de internetconsultatie van de stukken beginnen. Deze consultatie duurt zeven weken en wordt 10 juni gesloten. U krijgt kort daarna een verslag van de ontvangen reacties.
- Er zijn al gesprekken gevoerd met de regionale overheden en maatschappelijk organisaties. Het is te verwachten dat zij zullen reageren op de consultatie. Wij zullen de concepten ook in de regio toelichten. Tijdens de al gevoerde gesprekken is een aantal wensen en zorgen geuit die voor een groot deel zijn ondervangen, zoals de verplichting tot kennisbeheer en -ontwikkeling en de monitoring van bodemdaling. Ook werd door de regionale overheden de wens uitgesproken om te kunnen adviseren over de uitvoering van de pSDRA, maar zoals hierboven toegelicht ligt de beslissing tot uitvoering bij u – op basis van advies van SodM.
- Na verwerking van de consultatiereacties in de regeling en toelichting worden de nieuwe versies wederom aan u voorgelegd. U bent als Minister van KGG verantwoordelijk voor de Mijnbouwregeling en de Uitvoeringsregeling Gaswet en wordt gevraagd de regelingen te ondertekenen en daarmee vast te stellen.
- De verwachting is dat het derde kwartaal van 2025 de nieuwe bepalingen in werking kunnen treden.

Parlementaire betrokkenheid en Brief Tweede Kamer start consultatie

- Er is geen verplichte voorhang. U kunt de regeling zelf vaststellen door ondertekening zonder tussenkomst van het parlement. Desondanks wordt u geadviseerd om de Tweede Kamer te informeren over de start van de consultatie, omdat met deze regeling mede uitwerking wordt gegeven aan een amendement van de Tweede Kamer. Hiertoe kunt u bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen.

Bijlage: overzicht belangrijkste aanpassingen

Kenmerk
PDGGO-DTDO / documentId

A. Nazorgplan Groningenveld

- Het nazorgplan bestaat uit vijftien elementen die sterk met elkaar samenhangen (zie artikel 1.3a.9 van de wijzigingsregeling). De belangrijkste daarvan zijn de volgende:
 - Het nazorgplan dient allereerst te bestaan uit een inventarisatie van de reeds bekende gevolgen van de voormalige gaswinning uit het Groningenveld. Dit dient als basis voor een kader dat beschrijft hoe de risico's worden gemonitord en welke maatregelen worden ondernomen op het moment dat deze zich voordoen.
 - Om de nog onbekende gevolgen te ondervangen die zich mogelijk in de toekomst voordoen, dient het nazorgplan ook te bestaan uit een onderzoeksprogramma voor het in kaart brengen van risico's op de korte en lange termijn. De kennis en inzichten die daaruit worden verkregen kunnen vervolgens onderdeel worden gemaakt van het hierboven beschreven monitoring- en actiekader.
 - De verkregen data en inzichten dienen ook toegankelijk te worden gemaakt via een openbare database. Door blijvend onderzoek te doen naar de ondergrond kunnen dergelijke risico's die zich op de langere termijn voordoen mogelijk vroegtijdig worden gesignaleerd en – voor zover mogelijk – worden voorkomen en beperkt.
- Door het incorporeren van de hierboven beschreven elementen wordt invulling gegeven aan het onder de kernpunten genoemde amendement van de leden Beckerman en Bushoff. Tevens reflecteren ze de elementen die SodM in de 'Staat van de veiligheid Groningen' identificeert als onderdelen van 'een systematisch uitgewerkt nazorgplan'.

B. Toekomst pSDRA

- Zoals hierboven genoemd, vervalt de verplichting tot het jaarlijks uitvoeren van de pSDRA. Wel blijft de mogelijkheid bestaan om een pSDRA uit te voeren. In de nazorgfase kan er namelijk sprake zijn van nieuwe wetenschappelijke inzichten en een afwijkende ontwikkeling van de seismiciteit. Deze ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op het risicoprofiel van gebouwen in Groningen. Het is daarom van belang dat de pSDRA als instrument kan worden ingezet ten behoeve van de versterkingsoperatie.
- U beschikt over de discretionaire bevoegdheid om te besluiten TNO de opdracht te verlenen om een pSDRA uit te voeren. Daarbij worden de genoemde ontwikkelingen als richtlijnen gehanteerd.
- U kan bij de keuze om een pSDRA uit te voeren altijd de IGM om een advies vragen over de noodzaak tot het uitvoeren van een pSDRA en de instellingen waarmee de analyse kan worden uitgevoerd.
- De vergunninghouder ontvangt een afschrift van de opdrachtverstrekking aan TNO en levert binnen één maand na de aanvraag de seismologische data aan die TNO benodigd heeft voor het uitvoeren van de pSDRA.
- IGM kan u onafhankelijk van de beschreven procedure adviseren om een pSDRA uit te voeren. Ook kunnen belanghebbenden zoals de provincies

Groningen of Drenthe een losstaand verzoek doen tot het uitvoeren van een pSDRA.

- Los van de uitvoering van een pSDRA geldt dat TNO in opdracht van u de modellen ten behoeve van de pSDRA verder ontwikkelt. TNO rapporteert hierover tweejaarlijks, waarna u de IGM verzoekt om een advies over deze rapportage. U zal vervolgens besluiten over een nieuwe opdracht tot modelontwikkeling.

C. Overzicht leveringszekerheid Gasunie Transport Services

- Jaarlijkse leveringszekerheidsrapportage GTS: Met de wetswijziging is het proces van het jaarlijks terugkerende vaststellingsbesluit komen te vervallen. Daarmee is ook een einde gekomen aan de plicht voor GTS om jaarlijks een raming op te leveren. In plaats van de raming heeft GTS nu de plicht om jaarlijks een overzicht aan te bieden van de leveringszekerheid van gas.
- Aanbiedingsplicht GasTerra vervalt: Tot de sluiting van het veld had GasTerra de verplichting om een (redelijk) bod te doen op het doen leveren van gas nodig voor de wettelijke taken van GTS, indien GTS dat nodig heeft voor de uitvoering van wettelijke taken. De bepaling dateert uit de tijd dat GasTerra een dominante positie had op de gasmarkt en beschikte over vrijwel alle L-gasmiddelen, waaronder het Groningenveld. Met het wegvallen van het Groningenveld en het in ruime mate beschikbaar komen van stikstofmiddelen voor gebruik door derden, is deze situatie fundamenteel gewijzigd en is er geen reden meer om deze bepaling te handhaven.